MIRAŠ MARTINOVIĆ

ČUVAR ZVJEZDANIH STADA

Pjesme za Ali Podrimju

Jul 2012.

ZAŠTO SI OTIŠAO U TU ŠUMU

Danas, 21.jula, nešto poslije petnaest časova javio mi je Qazim Muja da je u jednoj šumi na perferiji francuskog gradića Lodeva, gdje je trebao da učestvuje na Festivalu poezije Glas Mediterana (Voix de la Mediterranaee) nađeno beživotno tijelo pjesnika Ali Podrimje....

Zašto si otišao u tu šumu?
Šta si tamo tražio?
Sada je besmisleno svako
Pitanje koje bih ti postavio. Iako bih te korio
Svjedno je.
Iako bih te blagosiljao
Svjedno je.

Ako si tražio Ljumija nije bilo potrebe
Da ideš tako daleko. Da zalaziš u tu šumu.

On je između zvijezda i ne treba
O njemu da brineš. I ti si sad između zvijezda
I ne treba više o tebi da brinemo.

Jednom si rekao kako si sanjao neobičan san
Da Ljumi studira na Sorboni.
Kao da si smetnuo s uma
Da je Ljumi postao zvijezda.

Možda si tražio bajku za njega.
A najljepše bajke se nalaze daleko
U Crnoj šumi.

Možda si tražio
Novu pjesmu, ili neku staru odavno
Zagubljenu.

Prije neki dan si mi poslao tvoja
Razmišljanja o Balkanu i Evropi,
ETIČKI KODEKS BALKANACA.
Sedmo poglavlje tog neobičnog kodeksa završavaš
Ovom rečenicom:
Ljumi bi sada imao dvadeset i tri godine. Ipak ja i dalje nastavljam da ubjeđujem Evropu da on postoji i da se negdje
U nigdje nalazi.

Pitao si me: kako ti se dopada tekst? I opet si me zvao i opet
Si me pitao isto pitanje.

I sada čujem tvoje riječi
Tvoj glas

Koji će živjeti
Do tvog povratka
Iz te šume.

Do tvog dolaska ponovnog
U svijetao dan.

(16.43)

SADA DOK ŠTAMPAM *IZGUBLJENI KLJUČ*

Sada dok štampam *Izgubljeni ključ*
Gledam tvoju sliku
Na prvoj strani Ti
U kariranoj košulji s
Prstima na bradi
Spokojan si
Zagledan u neki predio
U zemlju
U život
Možda u neki cvijet
U pticu
U zalazak sunčani
U Šar-planinu
U ženu koju si sreo u prolazu
Jednom i
Nikad više
Možda u onog dječaka koji
Prebira po kontejneru i traži otpadke
Da preživi
Kome si dao Ljumijeve knjige
Kako bi izučio školu i
Kako ne bi nikada dolazio na taj
Prokleti kontejner

Zagledan si u nešto
Možda u sebe
Ili u nas

U život
Možda u smrt

U ništa

KAKVE TO VATRE POTPALJUJEŠ

Kakve to vatre potpaljuješ
Kakvu to svjetiljku nosiš

Nalik svješteniku koji
Propovijeda religiju vatre
Tražiš put iz tame
Hoćeš da izađeš

Kome te molitve upućuješ
Kome riječi ispisuješ
Nalik drevnom pisaru
Ostavljaš riječi koje
svijetle

Tajne poruke
Koje se ispisuju

Prije kraja

TRAŽE TE NENAPISANE RIJEČI

Traže te nenapisane riječi
Traže te pjesme koje si
Odlagao da napišeš

Ne znam da li te kunu
Il te blagosiljaju

Traže te snovi
Koji su čekali da ih

Prevedeš u stvarnost

Zemlja bi da se nasmije
Tvojim smijehom

Ali zemlja je zemlja
Valjda si to shvatio

Napokon

BIO SI DOBAR PLIVAČ

Bio si dobar plivač
Najbolji skakač sa Đakovačkog mosta

Sad si nepomičan

A prije dvije godine si mi rekao:
Ponovo ću da skačem

Nijesam razumio
Da li
U Drim

Ili u vječnost

NALIK ILIRSKOM RATNIKU

Nalik ilirskom ratniku
Nosio si koplje al ne da ubijaš
Već da pišeš pjesme

Svaka tvoja pjesma je duboka rana
Ispisana Kopljem
Po sopstvenom srcu
I dukađinskoj zemlji

Jednom si mi rekao
Udarajući me snažno po grudima
Mi smo stari ratnici

Te riječi si izrekao u jutro 19. jula 2011.
Ispred Narodnog pozorišta u Prištini
Prije nego smo krenuli za Dečane

Da posjetimo grob
Pjesnika Radovana Zogovića

Bio si tog jutra nalik
Onom dječaku iz Ali – Binaka
Koji je pretvarao tugu u radost
Strnjiku u cvijet

Vječni dječače
Na kraju
Otišao si u Crnu šumu

Da
Iz nje doneseš sunce

KAKO DA ZABORAVIM ONAJ DAN

Kako da zaboravim onaj dan u
Dečanima na rijeci Bistrici
Koju si gledao zamišljen
Kao da je bila voda Lete
Koja nas je odnosila daleko
U mora u okean gdje ćemo
Svi nestati
Gdje ćemo se svi sresti
Konačno

Tada si rekao samouvjereno
Poezija će da preživi

NE DOČEKA IZGUBLJENI KLJUČ

Ne dočeka da tvoj *Izgubljeni ključ* bude objavljen u Crnoj Gori.
Stalno si me zvao, pitao: Kad će, kad će.... Kad će?... Bio si mnogo nestrpljiv
Kao uvijek. Htio si sve odmah. Poezija i samo Poezija. Bile su
Te riječi uvijek na tvojim usnama i u tebi. Imao sam uvijek
Utisak da ti je glava prepuna riječi i vzija i da će da eksplodira.

Trebalo je nositi to breme teško i prokleto.

Neke banalnosti i neke formalnosti odlagale su ispunjenje te
Tvoje velike želje.
Prije nekoliko dana rekao sam ti ono što je obećao Mladen Lompar-
Da će tvoja knjiga biti objavljen čim dobije prve pare.

Tada si rekao da ćeš se uskoro sresti s Mladenom u Francuskoj
Na Festivalu poezije, gdje ćete se dogovoriti konačno.

Evo, pare su dobijene. Ali ti knjigu nećeš vidjeti, ukoliko
Ti je ne donese neko ko može da pređe granice dva svijeta.
Pod uslovom da se ne vrati. Ali da ti doda tu neispunjenu želju.

Sa kojom si otišao u Crnu šumu.

(17.31)

LISTAM TVOJU KNJIGU

Listam tvoju knjigu
Kao da prelistavam vjekove.

Mnoge pjesme su napisane
U Ulpiani.

Kao da su ti ih šaputali
Daleki drevni glasovi
Glasovi Ilira, Tračana i Rimljana
I Dardanaca

Koji življahu u tom
Drevnom i dalekom gradu

Čiji si satnovnik bio i
Jesi sada.

Tvoj dobri duh ostaće
U njoj.
Tvojoj Ulpiani i mojoj Ulpiani.

U njoj da dočekuješ one
Koji budu dolazili

SADA SAM BIO
U JEDNOJ OVDAŠNJOJ KNJIŽARI

Sada sam bio u jednoj ovdašnjoj knjižari
Da uvežem tvoju knjigu, kako bih imao
Osjećaj da je objavljena. Da je držim u ruke.
Da je gledam.

Bio sam u dilemi
Između crnih ili bordo korica

Bordo je pretgnula zbog jedne bordo kapije
Za koju nisam siguran da sam je negdje vidio
Prije bih rekao da sam je nekad sanjao.

Zašto bordo korice i zašto bordo kapija?

Možda da korz nju
Lakše prođeš.

(19.05)

***

Ove riječi sam pisao za tebe, onako i onim redom kako mi ih je neko diktirao. A možda sam ih ja diktirao sebi.

Ili si mi ih ti govorio. Nisam baš siguran. Tvoj glas sam čuo kako odjekuje zemljom. I tvoj smijeh između zvijezda sam čuo. I ono tvoje često obraćanje:

Pjesniče!

Toliko si davao akcenat toj riječi, tom svetom zvanju. Toliko si živio za poeziju. Čitav život si dao njoj.

Smrt nije uspjela da te dotakne.
Tako si je vješto prevario, pretvarajući se u riječ, znao si
Da je ona jedno pred rijčima ništavana i bespomoćna.

Sinoć sam kupio jednu knjigu na ovdašnjem sajmu,
U mediteranskom gradu CASTEL NUOVO.
Kako da ti je doturim, a znam da bi te intresovala.
EZRA PAUND. Biografija tog velikog pjesnika
Koju je napisao Čarsl Norman.

Ali svjedno, s Paundom ćeš se sresti, siguran sam. Ti si tog društva dostojan.

***

Pronađeno beživotno telo kosovskog pesnika Ali Podrimje

Tanjug | 21. 07. 2012. - 19:31h | Foto: Ilustracija | Komentara: 2

Francuske vlasti obavestile su ministra spoljnih poslova Kosova Envera Hodžaja da je pronađeno mrtvo telo poznatog kosovskog pesnika i akademika Alji Podrimlje.

Podrimlja je izgubio sve veze sa svojom porodicom i kolegama i prijateljima 18. jula dok je boravio u Francuskoj i učestvovao na festivalu "Glas Mediterana" u gradu Lodev.

Francuske vlasti rade na otkrivanju svih okolonosti pod kojima je Podrimlja izgubio život. Prištinski mediji prenose informacije da je Podrimja bolovao od zaboravnosti.

P.S.

Svakog, konačno, čeka štura agencijska vijest. A nekog ni vijest. Šta je vijest, uostalom? Toliko je sve to beznačajno, dječače. Koji si se zanio u igri sa zvijezdama. I nekud odlepršao, bez pozdrava! Možda za leptirima kroz šumu.
Napisali su da si bolovao od zaboravnosti. Onaj koji nosi civilizaciju u svom pamćenju, zaboravlja na neke svakodnevne banalnosti.
Ti si pamtio sve!
Tebe će pamtiti sve!

Castel Nuovo,
21-22. jul 2o11.

P.S. II

Čudne li tvoje smrti?...

Danas (23.jula) oko 13 časova zvao me Jevrem Brković i saopštio mi kako si nađen pet kilometara od grada Lodeva, u jednoj šumi, dvadeset metara od rječice koja tuda protiče. Nabrao si rukovet cvijeća. Stavio je cvijeće i obje ruke pod glavu. Zaspao. A kad si se probudio, povratak je bio nemoguć, bio si na nebu.
-Tako spavaju čobani, s obje ruke ispod glave- reče Jevrem, tvoj pobratim i sabrat po patnjama, snovima, životu i poeziji.

Tako si čudno usnio, o, ti pastiru zvjezdanih stada!... Nećemo te buditi više.

I kada mi je prvi, tiho i bojažljivo naš zajednički prijatelj Smajl Smaka, saopštio da si negdje nestao, zapitao sam se: *Bože, gdje li je?*
Otišao je ka zvijezdama, došapnuo mi je nepoznati glas.

I sad se igraš sa njima. Sada pričaš sa njima.
Dostojan si te igre, te priče.

Nećemo te uznemiravati više!

Dana 1. avgusta dobio sam pismo Mixhada Mehmetija, a nakon što sam tražio od njega da mi pošalje pjesmu *Žuta haljina*, poslednju pjesmu našeg prijatelja, o kojoj mi je pisao u prethodnom pismu.

Dragi Miraš**,**

K**ao** što sam ti rekao, pjesmu je napisao prvog dana kada smo stigli u Sarandu. Putovali smo cijelu noć nekim kombibusem ja Alija i Sabahudin Haxhialiq koji je kod mene doputovao dan ranije iz Sarajeva. Smestili smo se u jednu sobu ja i Alija. Pojeli doručak u hotelu i otšli na spavanje... Medjutim Alija nije spavao. Nije dao ni meni da spavam. Budio me svakih pola sata, čas bi ušao u sobu, čas izashao vani u hodnik... Nekoliko puta mi je rekao da je pogriješio što je došao u Sarandi, trebao je da putuje za Pariz... (Baš, za Pariz, pa tamo je trebao putovati poslije mjesec dana?! Možda predosjećaj neki…Mozhda predosjećaj ..). Čas je spremao stvari da se vrati u Prištinu, čas se vraćao u sobu, a meni nije dao da spavam... Oko dva sati probudio me i rekao da čujem pjesmu koju je napisao. Slušao sam ga strplivo i smijao se. Pjesma se zvala *Žuta haljina*. Zašto se smiješ, pitao me ozbiljno. Rokao sam mu da sam mu oprostio to što me je maltretirao cijelo prepodne. Bar si napisao jednu odličnu pjesmu. Stvarno, pitao me je i pročitao ga još jednom... Samo, imam da ti kažem nešto, rekao sam mu: Jao tvojoj ženi koliko se izmučila s tobom... Pa koliko si ti pjesme napisao, bože?... Smijao se i kao da se malo oraspoložio, samo što to raspoloženje nije dugo trajalo. Izmučili smo se s njim poslije toga, zajedno sa Visarom Zhitijem, dok smo se vratili u Prištini. Kad smo se sreli u Prištini, tačnije u bifeu Radio Prištine, rekao mi je da je izgubio blok sa brojevima telefona i sa pjesmom koju je napisao u Sarandi. Tražio od mene da mu diktiram, međutim, ja to nisam uspjeo, mogao sam samo parafrazirati neke stihove. Lutito se, menjao sto... Kasnije sam ga video samo još dva puta i popio kavu s njim, ali mi ništa nije rekao. Iznenadio sam se kada mi je Ilir Zajmi rekao da ga u Parizu pročitao pjesmu *Žuta haljina*... Ili je pronašao blok ili ju je napisao ponovo... Dalje ne znam šta da ti kažem. Pitaću Smaku i Ilira, pa ako oni nešto znaju onda ću da te obaviestim.